SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятаймо про Україну!

VOL. CII. No. 82. JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, MAY 3, 1995. CENTS 50 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК СЕРЕДА, 3-го ТРАВНЯ 1995 р. Ч. 82. РІК CII.

КОМУНІСТИ УКРАЇНИ ВІДСВЯТКУВАЛИ ПЕРШОТРАВЕНЬ

Київ (УНІАР).— Тут у понеділок, 1-го травня, відбулася першотравнева демонстрація лівих сил, організована комуністами та соціялістами. Близько 4,000 людей зібралися у Парку Слави і пройшли колоною до Українського Дому, де провели мітинґ.

Виступив на мітинґу голова Верховної Ради України Олександер Мороз, який є водночас лідером соціялістів. Він закликав до злагоди і толерантности щодо інших політичних організацій. У відповідь були вигуки "Ганьба усім, хто закликає до злагоди" тощо. Виступили також керівники київських організацій СПУ та КПУ, які критикували партії демократичного спрямування, а також Президента України Леоніда Кучму.

В оприлюдненій заяві Президії ЦК КПУ сказано: "Понад 100 років трудівники України святкують Перше травня як день солідарности робітників усього світу. На жаль, в нинішних умовах це не тільки свято весни і праці — це, перш за все, день солідарности всіх знедолених і обкрадених <демокртичними> перетворцями, вираз протесту проти свавілля та безжалісної експлуатації. Боячись народного гніву, не бажаючи почути справедливого обурення трудівників з приводу проведення владою антинародної політики, виконком Міської Ради Києва заборонив людям праці демонстрацію в цей день на Хрещатику. Це зроблено на догоду націонал-екстремістським силам, збанкрутілим політикам". Керівництво КПУ вважає, що Президент Кучма , виконуючи економічну програму Руху та споріднених з ним партій, цілком перейшов на їхню політичну плятформу, що стало головною причиною заборони демонстрації та що це є "політичною провокацією з метою придушення зростаючого обурення трудівників".

Демонстранти несли гасла і транспаранти такого змісту: "За відновлення СССР!", "Україні — соціялістичну конституцію!, "Трудящій людині — гідне життя!", "Реформатори, не дуріть народ!" тощо.

У п'ятницю , 28-го квітня, Мала рада Руху звернулася до владних та правоохоронних органів із закликом не допустити антидержавницьких дій лівих сил.

О. МОРОЗ ВІДВІДАВ НІМЕЧЧИНУ

КИЇВ (УНІАР).— Тут у неділю, 30-го квітня, відбулася пресова конференція, присвячена візиті 25—30-го квітня до Німеччини делеґації України, очолюваної головою Верховної Ради України Олександром Морозом. Українська делеґація відвідала Бонн на запрошення Бундестаґу з метою налагодження міжпарляментарної співпраці двох країн.

Під час зустрічі з депута-та-ми Бундестаґу 26-го квітня О. Мороз підкреслив, що Україна розраховує на допомогу Німеччини в питаннях надання їй статусу держави з перехідною економікою, а Німеччині слід розраховувати на участь України у концепції міжнародного розподілу праці. Мороз пообіцяв сприяти німецьким інвестиціям в українську економіку, зокрема в енерґетику, переробну промисловість та сільське господарство.

На думку Мороза, видатки на закриття Чорнобильської Атомної Електростанції можуть сягнути до 7 більйонів дол., однак Україна все ж плянує закрити ЧАЕС до 2,000 року і розраховує на допомогу світового співтовариства в цьому питанні.

Повернувшись в Україну, О. Мороз назвав візиту успішною і розповів, що українська делеґація провела понад 20 зустрічей з представниками законодавчого владного органу Німеччини, який є дуже структурова-ний за політичною ознакою і в якому фракції відіграють виключну ролю щодо організації праці. Члени української делеґації провели низку зустрічей на земельному рівні, вивчаючи питання організації влади на місцевому рівні.

"Я вважаю, що наслідком цих відвідин буде налагодження більш тісних зв'язків, контактів ділових людей, політиків наших держав",— сказав О. Мороз, зазначивши, що це була підготовка до створення спільної робочої групи, яка і займеться встановленням контактів між парляментськими структурами України й Німеччини.

Б. Єльцин продовжив закон військової служби

Москва. — У неділю, 30-го квітня, президент Росії Боріс Єльцин підписав законопроєкт, яким продовжив примусову військову службу молодих чоловіків, але одночасно злагіднив його, даючи змогу випускникам університетів і кандидатам наук звільнення на цей рік.

Новий закон, якого домагалися керівники міністерства оборони, твердячи, що в Росії дуже поширилося нехтування військовою службою, передбачує продовження примусової служби у війську з півтори року до двох і вимагає від більшости студентів такої служби відразу після закінчення університету.

Перед цим студенти університету мали змогу відкласти свою військову повинність, а тоді ставали старшинами резерви. Новий закон вимагає від студентів однорічної служби відразу після закінчення університетського навчання.

Беручи під увагу прохання академіків і науковців, Б. Єльцин погодився відсунути на цей рік примусову військову службу для кандидатів наук аж до часу їх захищення своїх дисертацій. Звільнення також дістали ці університетські випускники, котрі йдуть на державну працю по своїй професії.

ХОРВАТИ АТАКУЮТЬ СЕРБСЬКІ ПОЗИЦІЇ

Загреб, Хорватія.— Тут у понеділок, 1-го травня, хорватські війська при допомозі бомбовиків, танків і артилерії прорвалися через демілітаризовану зону під охороною миротворчих військ Організації Об'єднаних Націй та зайняли територію, що досі знаходилася в руках сербів.

Атакуючи з двох сторін сходу і заходу, 2,500 хорватських вояків зайняли клаптик території у західній Словенії, що від 1991 року знаходилася під сербською окупацією. Крис Ґіннесс, речник миротворних військ ООН сказав „з усього видно, що є поважні жертви". Натомість хорватське міністерство оборони подало, що вбито трьох хорватських вояків та п'ятьох сербів.

У відповідь на офензиву хорватів, серби почали обстрілювати хорватські міста Карловак і Сисак та взяли в полон 115 військовиків ООН і цивільних старшин поліції. Хорватський Уряд намагається цю офензиву применшити, підкреслюючи, що це були контрольовані вправи „окремих поліційних частин". Одначе всім ясно, що хорвати розпочали широку військову офензиву, мабуть найбільшу від 1993 року. Побоюючись, що ці „поліційні вправи" можуть розвинутися знову у широкомаштабну війну, країни так званої „групи контактів" — ЗСА, Англія, Німеччина, Франція і Росія — скликали негайні наради в Лондоні і в Парижі.

Можна скласти іспит з української мови в середніх школах Ню Йорку

Гайленд, Н. Й. (КПІУМ). — Щороку Департамент освіти стейту Ню Йорк дає змогу учням середніх шкіл здати іспит з української мови і, перейшовши його, отримати три кредити до вимоги чужоземних мов на середньошкільному рівні. Українська мова, очевидно, належить до числа мов, котрих звичайно не вчать в американських школах: однак іспити з таких мов (японська, китайська, польська, українська, грецька і російська) опрацьовуються спеціяльними комітетами вчителів і є здані Департаментові освіти для використання учнями з різних етнічних груп. Ці іспити є в категорії п. з. Sample Comprehensive Examination (in Ukrainian). Вони цілковито рівняються форматом до стейтових іспитів з мов „ріджентс".

Іспит буде переведений в червні, в слідуючих школах: Guilderland Centrol H.S., Albany; Shaker H.S., Latham; Troy H.S., Troy; Frontier S.H.S., Hamburg; Chittenango H.S. , Chittenango; George Hewlett H.S., Hewlett; St. George Academy, New York; Benjamin Gardozo H.S., Bayside; Great Neck South S.H.S., Great Neck; Secred Heart H.S., Yonkers; New Rochelle S.H.S., New Rochelle; Ossining S.H.S., Ossininig; Ward Melville S.H.S., East Setauket; Rondout

(Закінчення на стор. 3)

Оприлюднено список країн-піратів

Вашінґтон. — Тут оприлюднено список країн, які не виконують угод щодо захисту інтелектуальної власности і авторських прав. Такими країнами є Бразилія, Греція, Японія, Савдійська Арабія, Туреччина, Індія, Корея, а також 15 країн-членів Европейського союзу.

Згідно з американськими законами, Адміністрація щороку до 30-го квітня готує спеціяльний звіт, в якому аналізує стан справ в ділянці захисту американської інтелектуальної власности і авторських прав. На думку спеціялістів, кожного року американська промисловість втрачає більйони долярів через розповсюджене у багатьох країнах незаконне привласнення комп'ютерних програм, музичних і відеозаписів.

Висловлюючись з приводу цієї проблеми, зовнішньоторговельний представник ЗСА Міккі Кентор сказав: „Ми сподіваємося на проґрес у тих країнах, де ситуація зі захистом авторських прав викликає занепокоєння". Він також запевнив, що Білий Дім не буде вагатися щодо запровадження суворих санкцій проти тих країн, де становище з піратством не зміниться. „В першу чергу ми будемо пильно спостерігати за Японією",— підкреслив М. Кентор.

УСО „Тризуб" і УК „Леви" візьмуть участь в Джемборі

Філядельфія (М. Б-й). — Український Спортовий Осередок „Тризуб" і Український Клюб „Леви" при Горожанському Клюбі у Філядельфії братимуть участь в Передолімпійському Спортовому Джемборі, яке відбудеться в днях від 27-го до 29-го травня ц. р. у Філядельфії.

УСО „Тризуб" змагатиметься в таких родах спорту: футбол і відбиванка (чоловіки і жінки), а УК „Леви" змагатиметься у футболі.

КИЇВ.— Українська Партія Справедливости (УПС) вирішує свої проблеми. Ситуація в ній загострилася в січні 1995 року і голова М. Гречка оголосив про ліквідацію УПС. У квітні делеґати УПС з'їхалися на Другий з'їзд з метою поновити статус партії. Ініціятива створення УПС належить Українській Спілці Ветеранів Афганської війни та Союзові "Чорнобиль", які у 1992 році на політичному рівні поставили проблеми справедливости. Згодом члени партії все частіше нарікали, що голова М. Гречка їх зневажає. Крім того, виявилися розбіжності в поглядах голови партії та його заступників.

Відбулися Річні збори Монтреальської Округи УНСоюзу

Монтреаль, Кве (А. Гладович). В порівнянні з іншими округами Монтреальська Округа невелика. Вона має тільки п'ять відділів — три в Монтреалі, один у сусідньому місті Ляшін і один в Оттаві. Оттавський відділ, на жаль, належить до Монтреальської Округи тільки формально і ніколи не бере участи в її Загальних зборах.

Т. Мороз

Цьогорічні Загальні збори відбулися в суботу, 8-го квітня, в приміщенні місцевого Відділу Конґресу Українців Канади.

Уряд УНСоюзу на зборах репрезентувала секретар цієї установи Марта Лиско. Вітаючи її, голова Округи, радна УНСоюз Текля Мороз поінформувала присутніх, що їхня гостя, хоч недавно замінила попереднього секретаря Володимира Сохана, вже багато років працює для Українського Народного Союзу і тому добре з ним обізнана.

Головою зборів вибрано Т. Мороз, а їх секретаркою Віру Баніт. На пропозицію Т. Мороз збори вшанували однохвилинною мовчанкою всіх членів відділів Округи, що померли протягом ділового року.

В своєму звіті Т. Мороз звернула увагу на важкі обставини, в яких працює Округа — мале число її українських мешканців (їх, мабуть, менше, ніж 11,000) далі маліє через виїзд багатьох молодих з провінції і відхід старшого покоління у вічність. Але Округа все таки, не зважаючи на всі труднощі, працює і завдяки секретаркам її Відділів здобуває УНСоюзові нових членів (минулого року вони придбали 45 членів, виконавши на 64 відс. призначену Окрузі квоту).

Цікаво розповіли про свої враження з останньої Конвенції УНСоюзу делеґати Округи Олександер Кіцак і Ярослава Бачинська. Вони були перший раз на такій Конвенції, але багато скористали з того, що взяли в ній участь. Що більше — студент О. Кіцак зробив на цій Конвенції близько ста документальних світлин, а тепер, з нагоди Зборів Округи, влаштував виставку, присвячену Конвенції, розвісивши їх на стінах сусідньої кімнати.

До нової Управи Округи переобрано всіх, що були в попередній. Її склад такий: Текля Мороз — голова, Євген Дячишин — заступник голови, Віра Баніт — секретарка, Богданна Дубас — касир, Олександра Дольницька

(Закінчення на стор. 4)

Консолідація української нації — основа державности

Джерзі Сиਤі, Н. Дж. (О. Кузьмович). — Кожний раз, коли маємо нагоду говорити з Михайлом Горинем та слухати його думок, він являється нам немов новою людиною в іншому „капелюсі", хоча із цією самою кінцевою ціллю.

М. Горинь розказує про УРП

Пригадується перша несміла зустріч в кімнаті готелю у Києві літом 1990 року, а відтак вже дальші тут в редакції „Свободи", що трапляються періодично, відповідно до відвідин М. Гориня в ЗСА та цілей його поїздок. Востаннє говорили ми з ним в часі його приїзду з делеґацією першого Президента України Леоніда Кравчука в 1992 році, а тепер М. Горинь перебував довший час на терені ЗСА, виголошуючи в поодиноких скупченнях українців доповіді про працю Української Республіканської Партії, якої він є безперервним головою та ще і дуже активним. Саме зі сторони незвичайної активности та енерґії знаємо М. Гориня від початку і можна лише подивляти його силу волі та рухливість, які провадять його здається 24 годин на добу. При тому він знаменитий оратор і організатор — значить кращого провідника УРП важко собі уявити.

Саме, як такий, він розгортає в часі останніх відвідин минулого місяця широкі пляни „своєї" партії, підкреслюючи постійно її кредо, що є і кредом її голови: „Консолідація української нації — це основа державности". Він на початку розмови кладе перед нами на столі таку кількість літератури, що видається аж головокружною, коли взяти до уваги постійні вістки з України про брак паперу, фондів на друк та інші труднощі із виданням. Тут ми дістали в першу чергу незвичайно цікаву для познайомлення із діяльністю самого М. Гориня збірку його статтей, інтерв'ю та промов під назвою „Запалити свічу у пітьмі" із передсловом його друга Левка Лук'яненка та кредом М. Гориня вписаним на початку великими літерами: „Україна має розквітнути так, що її життєве дерево розкине свою крону над усім світом, і з того дерева інші народи зриватимуть плоди пізнання великих істин".

Цей оптимізм автора, бачимо, віддзеркалений також в інших численних виданнях, а вже зокрема в його вияснennях до діяльности УРП, що після його інформацій нараховує сьогодні 13,500 членів по всій Україні. Коли слухаємо його слів та бачимо розложені на редакційному столі видання то бачимо, що М. Горинь при цілому своєму оптимізмі, який заражує, хоча може не завжди тепер оправданий, перейшов вже період слоґанів та патетичних звернень, а уважає, що треба вести практичну працю та спирати її на використанні фінансових і технічних можливостей, які можна здобути через пізнання дії Заходу. Він катего-

(Закінчення на стор. 3)

У СВІТІ

КОМУНІСТИЧНА Північна Корея плянує відновити свою ядерну програму, яку було заморожено у висліді відповідної угоди, досягнутої в Женеві у жовтні минулого року між делеґаціями ЗСА І Пйонґянґу. Про це повідомило північнокорейське міністерство закордонних справ в інтерв'ю для японської газети „Йоміюрі". Під час теперішніх берлінських переговорів, які закінчилися безуспішно, уряд Північної Кореї декілька разів остерігав, що знову пустить у дію старий ґрафітовий реактор, який дасть можливість одержувати плютоній для атомової бомби.

НЕ ЗВАЖАЮЧИ на підписаний російський президентом Борісом Єльцином указ про припинення бойових дій у Чечні, ситуація там не стала спокійнішою. У Ґрозному, чеченській столиці, продовжуються криваві сутички між патріотами маленького гірського краю і російськими окупантами. Росіяни, як і раніше, застосовують тяжку артилерію і ракети. Міністерство оборони Росії оприлюднило заяву, в якій відповідальність за невиконання указу Б. Єльцина покладає на чеченську сторону. Президент Чечні Джохар Дудаєв в інтерв'ю для західніх інформаційних аґентств сказав, що чеченці не можуть погодитися зі запропоновамним Росією мораторієм на бойові дії, оскільки російські війська використовують перерву дла розбудови своїх укріплень і для підготови до остаточного штурму гірських баз чеченських військ.

ПРЕДСТАВНИК заґребського штабу „голубих шоломів" Кристофер Ґіннес повідіомив, що об'єднані формації боснійських хорватів і армії Хорватської республіки прорвали фронт на південному заході Боснії і швидко наступають проти сербів. Хорвати майже впритул підійшли до сербського міста Унішта і закріпилися на гірській смузі під назвою Динара, вздовж якої пролягає великий відтинок хорватсько-боснійського кордону. З цих висот артилерія об'єднаної хорватської армії загрожує навіть Країні, столиці боснійських сербів.

ГОЛОВА Палестинської визвольної організації Ясір Арафат створив трибунал для суду над палестинськими терористами, однак ці суди дуже нагадують колишні сталінські „трійки". Представники правозахисної організації Міжнародна амнестія з метою перевірки діяльности палестинського трибуналу відвідали Ґазу і встановили, що на кожну справу „трійка" витрачала від трьох до 15 хвилин. Міжнародна амнестія прийшла до висновку, що в Ґазі діється беззаконня.

ВИСЛІДИ ОСТАННІХ опитувань серед виборців Великобританії свідчать, що якби загальні парляментарні вибори в країні відбулися вже тепер, то за правлячу Консервативну партію у них проголосувало б 26 відсотків англійських громадян, 56 відсотків підтримали б головну опозиційну партію — Лейбористську, а 15 відсотків — ліберальних демократів. Експерти підкреслюють, що ці висліди не є ніякою сенсацією, бо консерватисти втрачають популярність вже протягом довшого часу. Тому майбутні вибори, скоріше за все, закінчаться поразкою для уряду Джана Мейджора.

КИТАЙСЬКИЙ уряд запровадив у країні картки на хліб, без яких китайці обходилися вже протягом декількох остан-ніх років. Повернення до карткової системи стало немину-чим через низький врожай рижу та інших зернових культур. Влада розраховує, що картки унеможливлять зростання масового невдоволення браком харчів.

СЕВАСТОПІЛЬ.— Тут помер редактор газети "Слава Севастополя" В. Іванов, поранений в результаті вибуху, що стався 14-го квітня біля його будинку. Вибухівка лежала у контейнері для сміття і вибухнула о 7 год.30 хвилин ранку. Смертельні поранення отримали редактор Іванов і будівельник Орлик. Як сказав член редакції Генадій Моткін, Іванов не мав ніяких зв'язків з мафіозними групами, тому колектив редакції не вважає це розбіркою між злочинцями. Водночас, вони звертають увагу, що минулого року здійснено серію вбивств на замовлення, але жодного вбивцю не арештували.

В АМЕРИЦІ

ВІД ЧАСУ ВИБУХУ В Оклагома Сиਤі 19-го квітня рятувальники з усіх частин країни безперервно працюють з надією на чудо, що найдуть ще когось уцілілого. Одначе з дня на день ці можливості зменшувались і все, що рятувальники знаходили, були тіла загиблих, яких досі найдено 139. Сьогодні перед місцевими властями та відповідальними за рятувальну службу особами виникає питання дуже важливого рішення, коли припинити розшуки, бо існує можливість загрози для рятувальників— частинно зруйнований будинок є куди більш небезпечним, як думалось зразу після вибуху.

ТРАГЕДІЯ В ОКЛАГОМА СИТІ спонукала президента Билла Клінтона та Конґрес в якийсь спосіб зареаґувати, щоб припинити бодай частинно розгнузданість і зріст терористичних актів на території ЗСА. З цього приводу Конґрес приготовляє законопроєкт, який дасть виконавчим органам ширші можливості вживання підслухової апаратури та інших електронічних засобів для викриття змовників. Одначе статистика виказує, що впродовж минулих 10-ти років електронічна техніка підслухових і фотографічних апаратів відіграла мінімальну ролю в запобіганні кримінальним злочинам.

ПОНАД 200 ГАЇТЯНСЬКИХ дітей-сиріт перебуває на американській військовій базі в затоці Ґвантанамо у Кубі, а тим часом допомогові організації намагаються знайти їхні родини. Одначе успіхи згаданих організацій не надто великі а більшість з дітей мріє про те, щоб таки дістатись до ЗСА. А ця справа не виглядає надто добре, бо відколи до влади в Гаїті прийшов президент Жан Бертран Арістід всі гаїтяни можуть повертатись домів.

У МІСЦЕВОСТІ ВЕСТМІНСТЕР у Каліфорнії недалеко Лос Анджелес узібралось понад 1,000 колишніх південно-в'єтнамських вояків, старшин і офіційних місцевих чиновників, щоб відзначити сумну річницю 20-річчя прогри. Замість плянів відбути урочисті зібрання, вислухувати промови вже й так відомих фактів вирішено створити Фонд допомоги колишнім воякам Південного В'єтнаму. Бо, як твердять американці південно-в'єтнамського походження, ці герої свого народу тому 20 років стали жертвами переможців, а відбувши покарання прибули до ЗСА психічними каліками, без будь-яких виглядів на майбутність. Багато з них вмирає без можливости на гідний похорон і саме тому прийнято таке рішення.

КРИМІНАЛЬНА РОЗПРАВА О. Джей Симпсона, оскарженого в убивстві колишньої його дружини Нікол Симпсон та її приятеля, дуже неґативно позначилася на повазі пересічного громадянина до справи справедливости Америки. Опити 1,011 громадян, що їх перевела Американська спілка адвокатів, стверджують що 45 відсотків з опитуваних ясно сказали, що саме ця розправа була причиною втрати їхньої поваги до існуючої системи справедливости.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Svoboda: (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200

Бюро УНС у Вашінґтоні: (202) 347-UNAW; (202) 347-8631 (факс.)

Передплата на рік $55.00, на півроку-$32.00, на 3 місяці-$17.00. Для членів УНСоюзу $30.00 річно. За кожну зміну адреси-$1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Нуклеарна програма Північної Кореї

Після розпаду Совєтського Союзу, а з ним і світової комуністичної системи, на земній кулі все ще залишилися дві країни, які ніяк не можуть порвати з минулим режимом. Будує нове життя об'єднана демократична Німеччина, колишні европейські країни-сателіти, прорубують вікно на Захід колишні совєтські республіки, які проголосили незалежність і стали на шлях демократичних реформ. І лише Куба у західній півкулі та Північна Корея — у східній вперто продовжують йти старим протореним тоталітарним курсом. Але якщо „острів Свободи" спокійно доживає свій комуністичний вік, борючись з неймовірними економічними нестатками, то Північна Корея і далі залишається однією з конфліктних гарячих точок не лише Південно-Східньої Азії, але й світу. У комуністичної Кореї, яка також переживає великі економічні труднощі, — своя турбота: якнайшвидше створити нуклеарну бомбу.

Згідно з даними південнокорейської розвідки, перші нуклеарні бомби у Північної Кореї появляться у 1995 році. Такий поспіх, на думку деяких експертів, зв'язаний зі спробою зберегти соціялістичний режим в країні, що починає тріщати, а також викликати нову хвилю ідеологічного і національного ентузіязму серед злиденного і напівголодного населення. Все це не може не турбувати світову громадськість і в першу чергу Південної Кореї, Японії і З'єднаних Стейтів.

Тема нуклеарних амбіцій Пйонґянґу давно перебуває в центрі уваги західніх засобів масової інформації і офіційних кіл ЗСА. Вашінґтон назвав нуклеарну програму Північної Кореї „найсерйознішою загрозою безпеки і стабільности в Азії".

Чи створить Північна Корея власну нуклеарну бомбу? Американські експерти переконані, що Пйонґянґ „підійшов впритул до створення нуклеарної зброї" і що роботи місцевих атомних спеціялістів над атомною бомбою перебувають у завершальній стадії. Росія, яка в особі Совєтського Союзу довгі роки захищала свого ідеологічного союзника від „голослівних обвинувачень американських імперіялістів", нині міняє свою думку і теж висловлює стурбованість. А можливості для створення атомної бомби у північних корейців є ще й тому, бо, на відміну, наприклад, від Іраку, який також близький до створення нуклеарної зброї, Північна Корея має власні запаси урану і графіту, а роздобути технологію нині не є складно. Крім того, багато північнокорейських інженерів-атомників проходили у свій час вишкіл в інституті ім. Курчатова в Москві. Є дані, що Пйонґянґ робив спроби за солідні гроші завербувати спеціялістів з республік СНД.

У минулому році на пресовій конференції в Сеулі виступив колишній працівник атомної енерґетики, якому вдалося втекти у Південну Корею. За його словами, комуністична Корея робить все можливе, щоб якнайшвидше мати атомну бомбу і „добитися об'єднання корейської нації".

Спроби корейського режиму мати власну атомну бомбу не були несподіванкою для Заходу. Американська і японська розвідки ще кілька років тому мали дані, що у Північній Кореї повним ходом провадяться роботи для створення власної нуклеарної програми, яку тодішній комуністичний диктатор Кім Ір Сен вирішив за всяку ціну довести до кінця, не зважаючи на обіцянку американців забрати всю тактичну нуклеарну зброю з півдня Корейського півострова.

Північна Корея постійно твердила і твердить, що її нуклеарна програма має цілком мирний, дослідницький характер, але ніколи не допустила на свої об'єкти міжнародних інспекційних груп, що діють під егідою МАҐАТЕ — Міжнародної агенції нуклеарної енергії, до якої належать понад 120 країн. Правда, в один час уряд Пйонґянґу погодився допустити на свої об'єкти представників МАҐАТЕ, в результаті чого ЗСА відкликали щорічні американсько-південнокорейські маневри. Однак після прибуття інспекторів Пйонґянґ раптом не тільки відмовився допустити їх на нуклеарний комплекс, але й офіційно повідомив про вихід з МАҐАТЕ і про своє рішення денонсувати Договір про нерозповсюдження нуклеарної зброї. Це розв'язало йому руки і на „юридично законній" підставі дало змогу продовжувати без обмежень програму, яка повинна привести до створення нуклеарної зброї.

Два роки тому президент Б. Клінтон, перебуваючи з візитою у Сеулі, заявив перед журналістами, що якщо комуністи Північної Кореї застосують нуклеарну зброю проти Південної, то це буде кінцем Пйонґянґу. Важко повірити, що ці слова зможуть охолодити запал корейських реваншистів.

Раїса Руденко

УКРАЇНУ ВРЯТУЄ НАРОД

II

Важко перебудуватися також митникам, їх, бідолах, вистачає тільки на те, до чого звикли за совєтів. Наприклад, якщо вам подарували булаву від Українського козацтва, то не поспішайте радіти цьому сувенірові. Адже в Україні є митна міліція! На летовищі вас зустріне такий міліціянт, покрутить хвилин п'ять вашу булаву в руках, важко задумається, нахмуривши брови, і, нарешті, грізно промовить: „із'ять!" Себто: вилучити. „Холодна зброя!" І не переконає його документ, який засвідчує, що це почесна нагорода. Якщо ви навіть розберете ту булаву на окремі частини й помістите кожну частину в інший баґаж, той самий міліціянт знову тяжко пожуриться, назве окремі частини булави в різних валізках зброєю і скаже: „із'ять!" Українську мову серед митників рідко хто вживає. А от українську козацьку булаву їм так хочеться мати серед експонатів виставки вилучених речей... І так їм хочеться записати, що ця „холодна зброя вилучена при спробі нелеґального провозу" що вам аж прикро стає, чому булавою нагородили вас, а не митницю. Там не думають як вам допомогти, в них лише одне бажання: знайти хоч крапку чи кому, за яку можна зачепитися, щоб у вас щось вилучити. Як і владоможці, митники дуже повільно і важко перебудовуються.

Така ж ситуація і в міністерствах, правоохоронних установах тощо. Три роки оббивала я пороги Відділу віз і реєстрації (ВВІР), намагалася отримати українське громадянство і прописатися на помешкання чоловіка. Не вдалося. Щоб дружину не прописали до її чоловіка, такого немає ні в одній державі, окрім України. Мої діди, батьки були українцями і сама я народилася в Україні, пропрацювала там 30 років. За її межами опинилася не з власної волі. Та й реабілітована вже у 1991 році, але українського громадянства отримати не вдалося. Клопоталася у 1991, 1992 і 1993 роках, мені відповідали, що в час розвалу СССР і виникнення української держави я мешкала за межами України, тому не можу бути її громадянкою . Можу лише дістати статус постійного мешканця. Та коли я подала документи хоча б на цей статус, то мені звеліли виповнити спеціяльну форму, так звану анкету. Але ж її треба десь узяти! І тут починалася совєтська бюрократична забава брежнєвських років. Інспектор міського Відділу віз і реєстрації (ВВІР) посилав мене по анкету до районного, а інспектор районного ВВІР відсилав до міського. Протягом місяця щодня їздила по цю форму туди-сюди у 1991 році, пізніше, все повторилося у 1992 і 1993 роках. Це було неприхованим знущанням, або відвертим натяком, що від мене чогось хочуть. Відразу збагнула чого саме, але терпляче їздила далі. Мені вже було зрозуміло, що законним шляхом українського громадянства не дістану, а незаконним шляхом іти не хотіла. Вирішила все ж спробувати подолати цей бюрократичний бар'єр терпеливістю. Це тривало три роки: щороку мене змушували збирати всі документи наново, мовляв, минулорічні вже не годяться, а коли все було зібране, знову посилали один до одного по анкету.

(Закінчення буде)

Стефан Вельгаш

Яка позичка найкраща?

Купівля власного дому напевне є одним з найважливіших і найбільших фінансових рішень в житті кожного покупця. Тому кожна людина, що думає купити собі дім або про перефінансування існуючої позички, мусить поставити таке питання: яка гіпотечна позичка (морґедж) є найкращою для мене?

Однією з найбільш популярних гіпотечних позичок для покупця є традиційна 15-річна позичка на сталих відсотках (Фіксд рейт мортґедж), тому щомісячні рати можна два рази скоріше сплатити, якщо порівняти до 30-літньої позички. Правда, місячні рати за 15-річну позичку є трохи вищі, ніж 30-літні. Але якщо можна собі позволити на те, тоді 15-річна позичка корисніша, бо можна заощадити тисячі долярів у сплаченні відсотків і також можна вдвічі скоріше сплатити свій довг.

Покупці, які вибирають 30-літню гіпотечну позичку роблять це тому, що місячна рата є нижча, а пізніше, якщо схочуть або зможуть, скоріше сплачують більшими сумами свою позичку. Головне, що ця програма добровільна і звуть її „екселерейтед амортайзейшен текнік". Кожна додаткова заплата поза нормальними ратами не тільки зменшує суму позички, але і зменшує відсотки на цій сумі.

Є ще інший спосіб сплачення гіпотечної позички, а саме 5-річна позичка або „балун морґедж", також знана як 5/15, 5/20 або 5/25. Після п'ятьох років покупець має право сплатити повну позичку або переписати позичку на базі відсотків даного ринку. Ця форма позички є краща, коли покупець не думає довго лишатися на цій адресі.

А для того покупця, що не думає довго лишатися на цій самій адресі, є ще одна добра гіпотечна позичка із змінною відсотковою стопою, знана як „аджастабл рейт морґедж" або „АРМ". Відсотки АРМ міняються час від часу на базі зміни на ринку, де місячні рати можуть зменшуватися або збільшуватися, відсотки є набагато нижчі від вищезгаданого „Фіксд рейт". АРМ також має забезпечення, задумані в такий спосіб, щоб рати не піднялися занадто вгору (переважна зміна не може бути більша, ніж 2 відс. на рік або від 6-8 відс. через життя позички) для покупця.

Яку саме гіпотечну позичку вибирати, залежить від покупця та його фінансової спроможности сплатити місячні рати, а також залежить як довго ця особа думає залишатися на цій адресі.

Тепер є найкращий час позичати гроші на хату, тому що відсотки стали низькими. Український Народний Союз уділяє своїм членам в Канаді і в Америці гіпотечні позички тільки від одного до триродинних домів, де живе власник. УНСоюз уділяє гіпотечні позички для потреб своїх членів під дуже добрими умовами та старається допомогти їм стати власником дому, а це посилює нашу громаду.

Щоб отримати ширші інформації про гіпотечні позички або аплікацію для отримання позички, просимо зв'язатися телефонічно на число (201) 451-2200 або 1(800) 253-9862 (поза Ню Джерзі).

Святослав Личик

УАПЦ В ДІЯСПОРІ У СІМ'Ї ВСЕЛЕНСЬКОЇ ПАТРІЯРХІЇ

В історії початків і розвитку Української Автокефальної Православної Церкви в діяспорі, а зокрема в ЗСА, яка в наступному році відзначатиме своє 70-ліття, Неділя Православ'я 1995 року запишеться подією справді великого значення. У цю традиційно відзначувану першу неділю великого посту, у Стамбулі (Константинополі) у патріяршому соборі св. Юрія відбувся торжественний акт прийняття УАПЦ в діяспорі (ЗСА, Німеччина, Франція, Англія, Бельгія, Південна Америка, Австралія і Нова Зеляндія), що її очолює Митрополит Константин, у сім'ю Вселенського Патріярхату. Зовнішнім виявом цього величного акту було співслужіння Митрополита УАПЦ Константина з Вселенським Патріярхом Вартоломеєм І у Літургії і утвердження цього акту через Евхаристію і Св. Причастя.

Учасниками цього особливого і рідкісного ритуалу, крім Митрополита Константина, Архиєпископа Антонія і Єпископа Паїсія та членів Ради Митрополії з ЗСА, були Єпископ Іоан з Англії і Єремія з Південної Америки. Неприсутнім був Митрополит Антоній з Німеччини з причини слабого здоров'я. Присутнім був також православний Владика Всеволод. Усіх разом було 38 осіб.

Евхаристійне єднання УАПЦеркви в ЗСА і діяспорі з Царгородським престолом забезпечує раз і назавжди місце УАПЦ в ЗСА і діяспори у світовому православ'ї, зберігає суцільність нашої Церкви та дає можливість Митрополитові Константинові і владикам нашим більш ефективно обстоювати і репрезентувати усі справи нашої Церкви.

Правно-формальним завершенням цієї частини довготривалого і складного процесу була спільна Свята Літургія в патріяршому соборі, поєднана з обміном раніше складеного договірного документу, переданого Патріярхом Вартоломієє на руки Митрополита Константина. Згідно з цим документом, наша Українська Православна Церква в діяспорі залишається абсолютно повноправною і формально незалежною, соборноправною, якою була і є досі, канонічно визнаним членом Вселенської Патріярхії. Цей документ у великій мірі був оснований на прийнятій резолюції Ради Митрополії, яка була передана і прийнята Вселенським Патріярхом тиждень після закінчення зборів Ради Митрополії 5-го лютого ц.р. Відносно вдержання статусу незалежности нашої Церкви, в резолюції читаємо: „Ми, члени Церковної Ради Митрополії УПЦ в ЗСА, повністю підтримуємо рішення ввести УПЦ в діяспорі під омофор Святішого Вселенського Патріярха Вартоломея Першого, одночасно затримуючи нашу статутову цілість і адміністративну незалежність, таким чином приводячи нашу Церкву у повне причасне спілкування з усією сім'єю Православних Церков у цілому світі. Зрозуміло, що оце справді історичне рішення нашої Церкви у діяспорі вимагає остаточного затвердження Собором нашої Церкви, що відбудеться в жовтні ц.р.

Цей перший крок започаткованого процесу поєднання УПЦеркви в діяспорі є результатом ініціятиви Вселенського Патріярха Вартоломея та праці наших ієрархів в ЗСА, в повному порозумінні і при підтримці Святішого Патріярха України Володимира (Київського Патріярхату) та Святішого Патріярха УАПЦ Димитрія, та владик діяспори — Митрополита Анатолія і Єпископів Іоана і Єремії. Цей важний перший крок відкрив двері до наступного головного акту — поєднання всієї УПЦеркви України в одне тіло та включення її в сім'ю світового православ'я. Доказом цього прямування є заключні слова Митрополита Константина, звернені до Вселенського Патріярха як відповідь на його привітальне слово до співслужителів та усіх присутніх на Святій Літургії. Владика Константин сказав:

„Приєднуючись до цієї православної єдности, будьмо завжди гідними Великого Бога і Спаса нашого Ісуса Христа, Який один творить величні діла, щоб нам нести високе звання і найпочеснішу достойність, які надані Вашою Всесвятістю і Святим Синодом для розвитку, добробуту і піднесення Української Православної Церкви в Україні і в усьому світі.

Просимо у Вашої Всесвятости молитов перед престолом Люблячого Господа нашого за нас, недостойних, за духовенство і вірних, доручених нашому духовному піклуванню, за Святу Православну Церкву України, вірну дочку Вселенської Патріярхії, дочку, яка палко бажає постійного виявлення любови, милосердя і опіки своєї Матері".

Триста років минуло від того злопам'ятного 1686 року, коли зрадливими ходами, в неканонічний спосіб, Московській Патріярхії вдалось перенести осідок Київської Митрополії до Москви. Про всі наслідки цього ганебного вчинку добре нам відомо. Впродовж трьох століть Православна Церква в Україні стала інструментом русифікації, денаціоналізації та втрати своїх історичних традицій. І треба було аж 1921 року, щоби з актами відродження української державности відновити чинність української народної незалежної Церкви в Україні і проголосити автокефалію і цим врятувати історичне буття рідної Церкви та всіх її традицій на своїй рідній землі.

Але прийшов той час, коли врешті-решт Вселенська Патріярхія вирішила привернути до своєї сім'ї справжню страдницю УПЦ в Україні і її відновлену переємницю УПЦ в діяспорі. Вселенська Патріярхія зрозуміла, що мусить прийти до упорядкування церковних відносин у Православній Церкві в Україні, Церкві, що переживає свою драму розколу і духовного двоєвладдя і що Московська Патріярхія продовжує свою традиційну політику підтримування великоімперських зазіхань Москви і яка прагне позбавити Константинопіль будь-якого зв'язку з Київською Патріярхією.

Оцінили цей крок нашої Митрополії в діяспорі обидва Патріярхи в Україні і схвалили те, що завершилось у Константинополі у Неділю Православ'я 12-го березня 1995 року, бож це перший основний крок до другого великого діла, яким буде Всеукраїнський Православний Собор у Києві, що утвердить свою єдність, незалежність і будучність і в якому велику ролю зіграє оновлена УПЦ в діяспорі і її покровителька Вселенська Церква.

Визнання нашої УАПЦ Вселенською Патріярхією і прийняття її як Церкву-сестру до її давно належного місця у вселенському православ'ї раз і назавжди позбавить дальше існуючий вплив, а то й частинну юрисдикцію Московського Патріярха, в незалежній українській державі. А це може статись тільки з допомогою Вселенської Патріярхії, запевняючи незалежній Україні незалежний український Патріярхат. Тому започаткований процес об'єднання та визнання нашої православної Церкви в діяспорі і в Україні вимагає наших молитов та повної і всебічної підтримки.

Галина Сухомлин-Маняко

Пролісок

Дарує небо знову нам весну
І сяє світ для нас казковим дивом,
Я пролісок до серця пригорну
Й подякую Творцю за щастя-зливу,
Тож як не дякувать за яблуневий цвіт,
За пісню в верховітті солов'їну,
За те, що едельвайс пробив ґраніт
І заспівав на цілу верховину.
За музику, що у струмках бринить,
За журавлиний ключ у синім небі,
За те, що заповів ти нам любить
Добро в житті і гнати зло від себе.
В нас на Гуцульщині малюють писанку
Й дарують на Великдень в знак любови,
І кожне серце творить тут казки,
І кожна писанка, мов казка кольорова.
Я пролісок до себе пригорну,
Я перед Богом стану на коліна,
Й подякую, що він приніс весну
І помолюсь за волю України.
Щоб він її, мов писанку, беріг
На радість людям, що красу плекають.
Іде весна! І у Карпатах сніг
Нас проліском Великодня вітає!

Анатолій Гороховський

ЦІНА ЛЮДИНИ — ЇЇ СПРАВИ

II

І ось 1-го жовтня 1993 року, в день 220-их роковин створення у Львові акушерської школи, училище було перетворене у колеґіюм з чотирирічним навчанням, вихованці якого отримуватимуть базову вищу медичну освіту і звання бакалявра. У славному літописі навчального закладу відкрилась нова сторінка.

— Пробачте, — втрутився я в розмову, — не можу зрозуміти, яке відношення має сьогоднішня подія до того, про що ви щойно розповіли? Міській Раді, напевно, все одно, як називатиметься навчальний заклад, для них важливо, щоб ваші вихованці були добрими фахівцями і сумлінно виконували заповіт Гіппократа.

— Ви маєте рацію, — погодилася ректор, — однак щоб студенти стали справжніми спеціялістами, треба мати власну базу, де вони мали б змогу здобувати практичні навички.

— А хіба у Львові — великому медичному центрі України — бракує шпиталів чи інших лікувальних установ?

— Дійсно, їх є чимало, однак в тих закладах наші студенти почувають себе бідними родичами, перевага надається майбутнім лікарям. Довго я роздумувала над вирішенням цієї проблеми і дійшла до висновку, що необхідно створити власну базу. А яку саме? Скажімо, відкрити терапевтичну лікарню нам не під силу, адже для цього потрібні великі фонди, кваліфіковані кадри, сучасне обладнання, а всього цього у нас, звичайно, немає. Та я не падала духом, бо була впевнена, що виплекану мною ідею можна здійснити. І в цьому мені допомогли рідна мати та знайомство з досвідом створення спеціялізованих лікувальних установ в країнах Заходу.

— Поясніть, будь ласка, яке відношення до цієї справи має ваша матір, про яку щойно згадували?

З усміхненого обличчя Марії Шегедин, яке досі не втрачало ознак радости, щезла сяюча посмішка, в очах погасли ліхтарики. Вона опустила голову і замовкла.

— Вибачаюсь за мою хвилинну слабість, — призналась вона, — згадала улюблену матір, яка в 45 літ померла від рака. Під час хвороби я увесь час була поруч з нею і бачила ті важкі муки, які випали на її долю. Вже тоді, ще зовсім молодою, дала собі слово, що присвячу своє життя людям, приреченим невилікованими хворобами на смерть.

На жаль, досі медицина не знайшла дієвих засобів лікування онкологічних хворих. І тому одні з них надовго залишаються в лікарнях, інших — рідні не можуть забрати додому через те, що нікому за ними доглядати. Ці обставини, а також особисті враження від пережитого навели мене на думку про необхідність створення госпису — медичної установи незвичайного типу. В перекладі з латині ця образна назва означає притулок. Отже, мається на увазі затишний, добре обладнаний притулок для невиліковних і немічних хворих. За ними долядатимуть наші вихованці, вони також будуть допомагати людям, приреченим на смерть, які перебувають в домашніх умовах.

Саме цю пропозицію було розглянуто на засіданні Міської Ради і після довгих дискусій клопотання було задоволено, нам виділили будинок на вулиці Котляревського 53, де в даний час ведуться ремонтні роботи.

— Мене, відверто кажучи, зацікавила ваша ініціятива, проте хотілось би знати чи є десь подібні госписи, або їх якось по-іншому називають?

— В Україні нараховується 117 середніх медичних навчальних закладів, однак жодний з них не має власної лікувальної бази. Як бачите, ми стали піонерами в цій важливій справі. Окрім всього, наш госпіс буде не тільки осередком допомоги приреченим, але й своєрідною школою виховання співчуття у медичних сестер.

Погодьтесь, у весняний час людини, а він майже завжди співпадає з роками навчання, засівається насіння на майбутні роки життя. Найперше в душі майбутніх сестер ми кидаємо насіння співчуття, яке, проростаючи, дає можливість відчути в чужих нещастях власні, які можуть трапитися і з ними. І ще одна дуже важлива особливість такого засіву полягає в тому, що, співчуваючи, студенти ніби виселяться із себе, щоб поселитися в серцях інших людей. Іншими словами, їм треба таке серце вкласти, щоб зло добром було переможене. Ось на таких моральних принципах діятиме наш госпіс, — підсумувала Марія Шегедин.

Наша бесіда то наближалась до кінця, а то знову набирала нового обороту. А тим часом над містом вже опустилися сутінки, в навчальних клясах та в коридорах колеґіюму запанувала тиша. Я отримав вичерпні відповіді на всі питання, захотілося ще тільки вияснити: звідки у ректора звичка при розмові час від часу вдаватися до жестикуляції пальцями рук?

— Я гадала, що тільки медики спостережливі люди, а виявляється і журналістам притаманна ця риса характеру. Кількома словами не вдасться задовольнити ваше зацікавлення, доведеться вислухати начерки моєї біографії і тоді все, як кажуть, стане на свої місця.

І знову, як попереднього разу, на якусь мить обличчя моєї співбесідниці витягнулося, помітно посерйознішало і вже в іншому тоні вона продовжила розмову, яку я коротко перекажу...

Народилася Марія у Львові, в українській родині. Батько був вантажником, а мати працювала швачкою. Не довелося дівчинці почути від матері колискових пісень, а від батька — казок. Вони були глухонімими. Змалку Марійка засвоїла мову жестів, щоб можна було спілкуватися з батьками. З того часу це і стало звичкою.

Ще в молоді роки школярка виявила неабиякі збідності до науки. Разом з атестатом зрілости вона отримала золоту медалю, яка давала можливість без додаткових зусиль продовжити навчання у медичному інституті. Однак попросилась прибиральницею в одну з львівських лікарень, щоб, як вона визнала, все почати з нуля.

(Закінчення на стор. 3)

Можна...

(Закінчення зі стор. 1)

Valley H.S., Accord; Monroe Woodbury H.S., Monroe; Penfield S.H.S., Penfield; Christian Bronhers Academy, Syracuse; Riverside H.S., Buffalo. Про дату і час іспиту дирекція школи повідомить учнів.

В цій справі, директор школи мусить звернутись до Департаменту освіти на адресу: Mr. Kenneth D. Ormiston, Office of Curriculum and Assessment, R.761 EBA New York State Education Dept., Albany, N. Y. 12234; тел. (518) 474-0360.

Учні, які не ходять до вищезгаданих шкіл, також можуть здати цей іспит. Вони повинні зголоситись до директора своєї школи, котрий полагодить всі формальності із директором найближчої школи із вищеподаної листи. Учень тоді зможе туди поїхати, у визначений час.

Зацікавлені учні повинні зголоситись до дирекції своєї школи якнайскорше. Їхній рівень знання української мови має бути щонайменше середній. Ті, які закінчують суботні школи і ті, яких мова вдома є українська, перейдуть цей іспит.

Як вже інформовано раніше, всі іспити із чужоземних мов від 1991 року мають новий формат. 1-ша частина (усна), вартістю 24 точки, переводиться окремо, кілька тижнів перед письмовим іспитом. Його нова форма віддзеркалює сучасний підхід до навчання мов в більшости країн світу. Це є т. зв. комунікативна метода, в якій наголошується розвиток розмовного знання мов. Цей процес здійснюється вивченням граматичних структур, широкого запасу слів, одночасно із застосуванням всього цього в ситуаціях щоденного і реалістичного характеру.

Письмовий іспит складається із другої частини, слухового розуміння тексту (30 точок); третьої частини, розуміння прочитаного тексту (30 точок); четвертої частини, писання згідно з темою і вказівками (16 точок).

До уваги учителів-українців у середніх школах, котрі переводять згаданий іспит: кожна школа має копії минулорічних іспитів і також показову відеокасетку із першої усної частини. Вчителі можуть переглянути ці матеріяли заздалегідь, щоб приготовитись самим та допомогти підготувати до іспиту зацікавлених учнів.

В Україні

КИЇВ.— За висновками експертів антимонопольного комітету, сьогодні на українському загальнодержавному ринку нараховується близько 540 підприємств-монополістів. Найбільш монополізований є ринок машинобудування— майже 98 відс., далі йде медична промисловість—76 відс., хемічна та нафто-хемічна промисловість — 69 відс., металюрґійна промисловість — 45 відс. Голова антимонопольного комітету Олександер Завада сказав, що це — об'єднання, концерни, корпорації, асоціяції, які були створені у 1991-92 роках, коли не було ні закону, ні антимонопольного комітету. Розвиткові конкуренції перешкоджає існування великого числа об'єднань державних підприємств— понад 1000. Переважно у машинобудівній та металюрґійній галузях і в харчовій промисловості.

КИЇВ. — Тут вийшло перше число нового часопису "Марксізм і совремєнність", заснованого Союзом Комуністів України. Як сказала головний редактор Таміла Яброва, завдання часопису — пошуки спільного ґрунту для об'єднання різних течій комуністичного руху. Велику увагу приділятиметься економічним та соціяльним проблемам.

У першу річницю смерти св. п. П. Тарнавського

Не хочеться вірити, що вже минає один рік, як українська громада Філядельфійської метрополії 4-го травня 1994 року відпровадила в дорогу вічного спочинку визначного союзового, суспільно-громадського та комбатантського діяча св. п. Петра Тарнавського, який несподівано помер 29-го квітня на 80-му році трудолюбивого життя.

Покійний П. Тарнавський народився 12-го липня 1914 року в селі Биків на Самбірщині, в родині свідомих українців-патріотів. В. Бикові закінчив сільську школу, а гімназію в Дрогобичі. По закінченні середньої освіти був покликаний до польського війська, а по відбуттю військової служби вступив на вишкіл інструкторів „Маслозоюзу". Закінчивши успішно курс, відбув практику у різних місцевостях, а відтак обняв пост керівника філії „Маслосоюзу" в рідному селі, де працював аж до 1944 року, коли треба було покидати рідні землі з дружиною Анною, щоб не потрапити в руки московсько-большевицьких орд. Дібравшись щасливо до Австрії, а звідти 1949 року прибули на американську вільну землю до Філядельфії.

Там негайно вступив з дружиною до 375-го Відділу УНСоюзу, де вже від першого року був обраний членом Управи, а 1964 року перебрав обов'язки секретаря. На пості секретаря Петро Тарнавський виказав себе не лише здібним збирачем членських вкладок, але також і добрим організатором нових членів. Завдяки тому Відділ вже на 25-ту Конвенцію мав двох делегатів, а відтак втримав чисельність Відділу аж до 32-ої Конвенції із вибором по два делегати. Від Відділу покійний був членом Управи Окружного Комітету, а 1970 року був обраний секретарем Округи. На пості секретаря був до 1974 року, коли його обрано головою Округи і на тому пості залишився до березня 1987 року. Як вже сказано, був здібним організатором нових членів і тому роками належав до престижевого „Клюбу Заслужених Союзовців".

Покійний був не лише відданим працівником УНСоюзу, але як активний громадський діяч знаходив час для багатьох інших організацій. Поза УНС він найбільше часу, труду, праці, здоров'я і грошей присвятив для УСОсередкуу „Тризуб". Треба згадати і це, що Петро довгими роками належав до Управи місцевого Відділу УККА і був одним із найкращих збірщиків фондів. Відтак був касиром УКРади, належав до дирекції ЗУАДК, де був членом Допомогової комісії, а також був головою Суспільної Служби Комбатантів, Відділу у Філядельфії. Також був короткий час секретарем Центрального Комітету Дрогобиччини.

Про заслуги покійного Петра Тарнавського перед громадою доказом є це, що у відправі Парастасу 3-го травня д-р о. митратом Іваном Біланичем, парохом української католицької церкви Царя Христа, в похоронному заведенні Насевича зібралися сотні громадян-друзів, представників суспільно-громадських організацій, а вже найбільше союзовців. Комбатантські представники прибули з прапорами, а також був і прапор Філядельфійської Округи УНСоюзу, одержаний за організаційні заслуги.

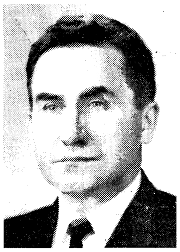
По вислуженню Панахиди покійного прощали в останню дорогу представники організацій та приятелі: мґр Іван Скочиляс — довголітній приятель родини, автор статті прощав від УНСоюзу та Філядельфійської Округи, інж. Ігор Чижович від УСОсередку „Тризуб", д-р Олександер Білик від ЗУАДК, Михайло Ковальчин від місцевої станиці УПА, інж. Михайло Нич від Відділу УКРАди, а д-р Ярослав Качай від Відділу Суспільної Служби Філядельфії.

Всі промовці висловлювали щирі співчуття горем опечаленій дружині Анні та родині, а покійного згадували, як заслуженого українця-патріота, що не жалів часу й посвяти до праці на чолових постах різних організацій.

Похоронні відправи почались 4-го травня з похоронного заведення до катедри Непорочного Зачаття Пресвятої Діви Марії, де о. Дмитро Стефанюк відслужив Заупокійну Богослужбу, а відтак тлінні останки покійного зложено на українському цвинтарі Пресвятої Діви Марії у Факс Чейсі.

Над гробом прощав покійного автор статті від Українського Народного Союзу, Центрального Комітету Дрогобиччини, Союзової Округи і членів 375-го Відділу, якими він опікувався понад 30 років.

В моменті прощання дружина Анна висипала землю до гробу незабутнього мужа, привезену з далекого Сибіру з гробів її батька Василя і матері Осипи Сабатів, яких НКВД запроторило туди з малолітньою сестрою Ольгою за зв'язки з УПА. До речі, брат опечаленої горем Анни Михайло в розквіті молодости згинув геройською смертю в рядах УПА.

С. п. П. Тарнавський.

Тризна за покійного Петра відбулася в українському ресторані „Дуґенс",яку молитвою відкрив о. Д. Стефанюк, а проводив нею інж. І. Чижович. Зворушливу промову виголосив і інж. Іван Скіра, в якій проаналізував многогранну працю П. Тарнавського понад 40 років для різних установ та організацій Філядельфії. Відтак від імені дружини, родини і приятелів висловив подяку усім учасникам похоронних відправ хресний син покійного Орест Дідух з Канади.

Покійний Петро залишив в глибокому смутку дружину Анну, кузинок Валерію Кайду з дітьми, Анну Дідух з мужем Михайлом та дітьми і внуками, кузина Теодора Рака, односельчанина Бруна Данківського з дружиною та дітьми і внуками, як також родину в Україні і Сибірі, та велику союзову родину, друзів і приятелів в Америці й Канаді.

Ми віримо, що Всевишній Господь прийняв його у свої хороми, бо він своєю чесною працею заслужив собі на це. А ми, які залишилися при житті, будемо його пам'ятати та згадувати у наших молитвах.

Степан Гавриш

Ціна людини...

(Закінчення зі стор. 2)

Через рік у списках першокурсників Марія побачила своє прізвище і відразу захопилася наукою. Тому і не дивно, що після отримання диплому була зарахована до заочної аспірантури. Під керівництвом відомого львівського професора Юліяна Децика підготувала і захистила кандидатську дисертацію, присвячену актуальним проблемам кардіології, яка має практичне застосування при лікуванні інфаркту міокарду. Тепер Шегедин продовжує наукові дослідження, які будуть покладені в основу докторської дисертації. Тому не дивно, що на робочому столі ректора стоїть скульптура, про яку згадувалося на початку нарису.

У 1991 році відбулася конференція колективу школи, на якій на конкурсній основі обрано директора. На це становище претендувало п'ять кандидатів, найбільшу кількість голосів отримала Марія Шегедин. Від 1993 року вона ректор першого в Україні колеґіюму, нової ланки в системі підготовки кваліфікованих медичних кадрів.

Лише два слова про особисте життя М. Шегедин. Вона одружена, її чоловік працює на катедрі гістології медичного інституту, має двоє дітей: син — студент-медик, одружений, а донька вчиться на факультеті міжнародних відносин Львівського Університету. Щодо уподобань, то вважає себе кіноманкою, захоплюється живописом, дуже любить собак, яких у неї аж троє, у вільні години мандрує за кермом машини.

Ось така вона в повному розумінні цього слова героїня мого нарису — сучасна жінка, любляча матір, вірна дружина, талановитий керівник великого навчального закладу.

Я хотів сказати ще багато добрих слів про Марію Шегедин, однак змушений визнати, що дуже важко хвалии того, хто цього заслуговує. Добрі справи самі себе хвалять.

М. Шегедин у своєму кабінеті.

Консолідація...

(Закінчення зі стор. 1)

рично виступає тепер проти постійної фінансової допомоги діяспори, а працює над тим, щоб акції УРП були самовистачальні та ведені новими технічними засобами.

Це завважуємо на виданнях, що залишаються у наших руках, а всі вони вже друковані та поширювані при допомозі комп'ютерів. Це діловий тижневик „Контакт" призначений для творення підприємств та саме контактів з іншими підприємствами, це щотижневий бюлетень інформаційно-пресової служби УРП під назвою „УРП-Інформ" та вкінці дуже люксусово виданий альбом „Українська Республіканська Партія" зі світлинами та життєписами усіх її лідерів, численними світлинами та інформаціями про УРП не лише українською, але й англійською мовою. Дістаємо також летючку про поширення можливостей електронічного зв'язку, що найкраще показує актуальний підхід до порозуміння, що його пропаґує М. Горинь, а з ним його молоді співробітники в УРП, і звіти з „Республіканських четвергів".

У розмові з нами М. Горинь дає приклади, як його партія здобуває потрібні її фонди на працю без використовування джерел діяспори і як далі думає у цьому напрямі розбудовуватися. Широко представляється також видавнича програма, яка тепер ще у стадії плянів, але знаючи наполегливість М. Гориня, вона може здійснитися.

Конкретним осягненням проводу УРП уважає її голова новий почин конференцій „круглого стола", що відбуваються у четверги зі запрошеними представниками різних напрямків, знавцями даних проблем чи заграничними підприємцями, які зацікавлені розвитком економіки в Україні. Перша така конференція була на тему розбудови Збройних Сил України і, згадуючи про це, М. Горинь підкреслює важливість відповідної підготови збройних сил, що можуть виконувати також велику освітню працю українізації молоді. Другий „круглий стіл" присвятив увагу темі податків та законодавства в Україні, третій приватизації, четвертий реформуванні агропромисловости, а вкінці п'ятий, найважливішій темі, що є і першим кличем, а саме консолідації як основі державности.

На його думку консолідація — це завдання першої ваги і вона повинна іти так на культурному, як і економічному відтинку, бо тільки в цей спосіб можна переборoти економічну кризу, що тепер існує і яка не йде сама, а в парі із національними почуваннями.

М. Горинь вірить, що саме в рамках УРП є люди, які вміють будувати міст поміж різними можливостями і переконаннями, хоча признає, що після останніх виборів у міжпартійній боротьбі певна частина їхніх членів опинилася поза рамками УРП. Але це не зміняє факту, що він має багато молодих співробітників і ставить надію на цю молодь. Тому УРП провадить також допоміжну та освідомлюючу працю серед молоді і дітвори, пропаґуючи вимінні відвідини молоді в різних областях, плянуючи пропаґандивний фільм та інші можливості культурного піднесення українства.

Для культурних цілей служить також газета УРП „Самостійна Україна" в Києві та журнали у Львові п. з. „Республіканець" і в Дніпропетровському „Монастирський Острів". Ряд плянованих брошур п. з. „Бібліотека політичної та правової освіти", це також буде великий вклад в культурно-політичну свідомість не лише членів партії, але усіх зацікавлених. Пляни великі і широкі, але, знаючи М. Гориня, вони мають добрі шанси здійснитися.

ДОРОГІ БАТЬКИ! ПОСИЛАЙТЕ ВАШИХ ДІТЕЙ ДО УКРАЇНСЬКИХ ШКІЛ! УКРАЇНА НЕ МОЖЕ ВТРАЧАТИ СВОЇХ РІДНИХ ДІТЕЙ! БЕЗ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ, МОЛИТВИ, КНИЖКИ, ЖУРНАЛУ, МУЗИКИ, ПІСНІ — НЕ БУДЕ Й УКРАЇНСЬКОЇ ДИТИНИ.

БРАТСТВО к. ВОЯКІВ 1-ої УКРАЇНСЬКОЇ ДИВІЗІЇ УНА ділиться сумною вісткою з побратимами колишніми вояками-українцями та всім українським громадянством, що 1-го травня 1995 р. відійшов у вічність

бл. п.

ТАРАС ПАСТУШЕНКО

підстаршина 1-ої Української Дивізії УНА, учитель на Україні.

ПАНАХИДА в середу 3-го травня о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні Литвин і Литвин в Юніон, Н. Дж.

ПОХОРОННІ ОБРЯДИ в четвер 4-го травня о год. 9-ій ранку в церкві св. Івана Хрестителя в Нюарку, а опісля на український православний цвинтар св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н.Дж.

Дружині, дітям і родині складаємо наші щирі співчуття.

Вічна йому пам'ять!

УПРАВА СТАНИЦІ БРАТСТВА КОЛИШНІХ ВОЯКІВ 1 УД УНА в Нюарку

Ділимося сумною вісткою з рідними, приятелями та знайомими, що 1-го травня 1995 р. відійшов у вічність на 72-му році трудолюбивого життя, по довгій недузі, наш найдорожчий та незабутній МУЖ, БАТЬКО, ДІДО, БРАТАНОК, КУЗЕН

бл. п.

ТАРАС ГРИГОРІЙ ПАСТУШЕНКО

нар. в Мозолівці на Тернопільщині, Зах. Україна

Член 1-ої Української Дивізії УНА, довголітній працівник ф-ми САКС 5-та АВЕНЮ в Ню Йорку та Ню Джерзі.

ПАНАХИДА відбудеться в середу 3-го травня ц.р. в похоронному заведенні Литвин і Литвин в Union, N.J., 1600 Stuyvesant Ave., о год. 7:30 веч. Тлінні останки виставлені вже від год. 2:00 пол.

ПОХОРОНИ — в четвер 4-го травня 1995 р. год. 8:30 ранку відправа й останнє прощання, а о год. 9:30 ранком до церкви св. Івана Хрестителя в Нюарку, а відтак на цвинтар св. Ан-дрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

У глибокому смутку:

дружина	— ТАНЯ (з дому ЮЗИЧИНСЬКА)
син	— ОЛЕГ з дружиною ҐЕЙЛ та внучкою ХРИСТИНКОЮ
доня	— ВІРА з мужем РОМАНОМ МОЧУЛИ
стрийки	— ЯРОСЛАВ і НАДІЯ ПАСТУШЕНКИ та
родини	— ПАСТУШЕНКИ, КАЛЬБИ, ТАРАЩУКИ, ОСТАПЧУКИ, ҐОЇ, КОМАРИНСЬКІ, МОНАСТИРСЬКІ та

родина в Україні.

Вічна йому пам'ять!

Ділимося сумною вісткою, що в неділю 30-го квітня на 81-му році життя відійшла у вічність наша найдорожча МАМА і БАБУСЯ

бл. п.

ОЛЬГА ДОМАРАДЗКА

ПАРАСТАС відбувся у вівторок 2-го травня 1995 р. о год. 8-ій веч. в похоронному заведенні Burnadz, Gorny & Opuda 371 Lakeview Ave., Clifton N.J.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ в середу 3-го травня 1995 р. о год. 9-ій ранку в церкві св. Миколая в Пассейку Н. Дж., а опісля на цвинтарі Гемптонбург Н. Й.

У глибокому смутку:

сини	— БОГДАН
	— РОМАН з дружиною ЄВГЕНІЄЮ і дітьми: МАРКОМ і АДАМОМ
донька	— МАРУСЯ та

ближча і дальша родина в Україні.

Ділимося сумною вісткою, що 21-го квітня 1995 р. відійшов у вічність на 69-му році життя наш БАТЬКО і БРАТ

бл. п.

ІВАН ФОН ДЖУРДЖ СІЛЕЦЬКИЙ

народжений в Івано-Франківську.

Похоронений в Окалі, Фла.

Залишені в смутку:

син	— МАРКО
донька	— ТАМАРА СІЛЕЦЬКА-БЕНАҐЕС
донька	— ТАІСА
сестра	— ОКСАНА СТАРОСОЛЬСЬКА
сестрінка	— АНЯ СТАРОСОЛЬСЬКА

та рідні в Україні.

ГОЛОВНА УПРАВА ТОВАРИСТВА к. ВОЯКІВ УПА ім. ГЕН. Т. ЧУПРИНКИ — РОМАНА ШУХЕВИЧА в ЗСА з великим сумом повідомляє усіх друзів-к. вояків УПА, усе українське Вояцтво, приятелів та українську громаду, що 25-го квітня 1995 р. відійшов у вічність на 92-му році трудолюбивого життя

бл. п.

проф.

ЛЕВ ШАНКОВСЬКИЙ

старшина УПА, заслужений науковець, політичний діяч, воїн Української Галицької Армії, співосновник УГВР та громадський діяч.

ПАРАСТАС відбувся у вівторок 2-го травня 1995 р. о год. 7-ій веч. у похоронному заведенні Михайла Насевича при 109 Е. Тайбор Рд. у Філядельфії, Па.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ в середу 3-го травня о год. 9:15 ранку в церкві св. Архистратига Михаїла при 1013 Факс Чейс Рд. у Філядельфії, Па., звідки тіло буде перевезене на український православний цвинтар св. Андрія Первозванного у С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Головна Управа Т-ва УПА складає найщиріші висло-ви співчуття дружині Марті, синові Ігореві та ближчій і даль-шій родині.

За згодою шановної дружини замість квітів просимо складати пожертви на Фонд Дітей Чорнобиля і Видавничий Фонд „Літопис УПА".

Напередодні XX ювілейного семінару хорових дириґентів в Едмонтоні

Цього літа Українське Музичне Товариство Алберти організує вже XX ювілейний семінар хорових дириґентів в Едмонтоні, який відбудеться від 11-го до 20-го серпня ц. р. в приміщенні Інституту св. Івана.

Двадцять літ безперервної і послідовної праці тих семінарів мало позитивний вплив на розвиток українського хорового мистецтва в Канаді. Цією статтею хочемо звести підсумки праці і здати творчий звіт громадянству, а спеціяльно пресі і тим організаціям які впродовж останніх 19 літ морально і матеріяльно підтримували діяльність тих семінарів. За останніх 19 літ 203 учасників взяли участь в семінарах, які були з різних міст Канади, З'єдинених Стейтів Америки, Австралії, Арґентини і України. З нище поданих даних бачимо, що багато учасників брали участь в семінарах кількакратно: одноразово — 121 учасників, 2х — 43 уч., 3х — 18 уч., 4х — 6 уч., 5х — 5 уч., 6х — 2 уч., 7х — 2 уч., 8х — 1 уч., 11х — 1 уч., 12х — 1 уч., 16х — 1 уч., 17х — 1 уч., 18х — 1 уч.

Викладачами на семінарах були: маестро В. Колесник (Торонто) — головний викладач і відповідальний за програми навчання, З. Лавришин (Торонто), д-р М. Антонович (Голляндія), д-р Б. Кушнір (Дітройт), св. п. д-р П. Маценко (Вінніпеґ), Ю. Оранський (Філядельфія), І. Гамкало (Київ, Україна), Н. Савин-Вірхнянська (Чикаґо), С. Яременко (Едмонтон), Є. Лісова-Андерсон (Едмонтон), М. Дитиняк (Едмонтон), І. Шмігельська (Едмонтон), надзвичайні викладачі: проф. Яр Славутич (Едмонтон), проф. А. Горняткевич (Едмонтон).

За цей час вивчено 197 українських хорових творів різного жанру, стилю і форми. В навчальну програму включено твори, які є високомистецької якости та містять в собі необхідні елементи для вивчення дириґентської майстерности.

З нагоди 15-ліття семінарів наше товариство видало альманах, в якому помістили кожнорічні програми навчання, репертуар, поіменний список всіх учасників, програмки концертів та статті на музичні теми. Цей альманах можна набути у товаристві. В цій статті неможливо виписати повністю програму навчання, але для зацікавлених подаємо в сконденсованому виді теми навчальної програми, які пророблено за останніх 19 літ: дириґування (включає гуртові та індивідуальні практичні зайняття та теоретично-лекційні зайняття); хорознавство, аналіза-праця дириґента над партитурою, художнє опрацювання музично-хорового твору, проблеми виконання, проблеми інтерпретації, методика проведення хорових проб, проблеми художньо-виконавчої практики, укладення концертових програм, дириґування як галузь виконавчого мистецтва, особистість-дириґент, про фактори формування дириґентської техніки, проблеми стилю і хорове виконання, психологічні аспекти дириґентського виконання, процес голосоутворення та принципи праці голосового апарату, майстерність хорового співу, вироблення вокальних навичок у праці з хором, виховання голосу і хоровий спів, вокально-слухове інтонування в хорі, методика виховання ансамблю хорової звучности, теоретичні основи об'єктивних критерій голосу, культура мови в співі і дикція та інше.

Українське Музичне Товариство Алберти вдячне нашій пресі, яка кожночасно поміщує інформативні статті про працю тих семінарів, що колосально допомагає нам у розголошенні тих семінарів. Рівночасно ми вдячні урядові Алберти, Українсько-Канадській Фундації ім. Т. Шевченка, Фундації Тисячоліття Хрищення України, Товариству Взаємної Помочі св. Івана, Братству Українців-Католиків, Дому Молоді ім. Р. Шухевича за кожночасну фінансову допомогу, без якої нам неможливо було б успішно переводити 19 літ семінари хорових дириґентів.

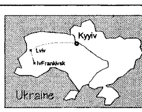
Цього літа відбудеться XX семінар, сподіваємося, що наші організації та церковні громади скористають з тої нагоди і вишлють своїх дириґентів чи надійних молодих музикантів на цей семінар, щоби відсвіжити своє музичне знання та набрати нових ідей та доповнити свій репертуар цікавими новими творами.

Про ближчі інформації слід звертатися: Ukrainian Choral Conductors Seminar, 11728-97 St., Edmonton, Alta. T5G 1Y2, Canada: tel.: (403) 474-9774 (403) 457-5136

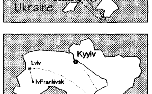
Марія Дитиняк

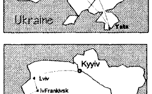
ВСІ УКРАЇНСЬКІ ДІТИ ДО УКРАЇНСЬКИХ ШКІЛ

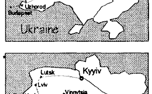

Відбулися...

(Закінчення зі стор. 1)

— організаційна референтка і делеґатка до КУК, Ольга Кучарська — друга делеґатка до КУК, Адольф Гладилович — референт преси і Олександер Кіцак — вільний член. До Контрольної комісії переобрано її голову Миколу Андрухіва і члена Адольфа Гладиловича, а на місце Осипа Винницького вибрано Олену Мандрик.

Змістовне і цікаво та приступно виголошене слово секретаря УНСоюзу М. Лиско присутні вислухали з вдоволенням, бо з нього багато довідалися такого, що їм треба було знати. Вона почала з того, що похвалила тутешню Окружну Управу за гарну співпрацю її членів, які творять наче одну родину, а потім поділилася з ними приємною вісткою — цього року УНСоюз відзначає голів Округ і з цієї нагоди вона привезла голові їхньої Округи Т. Мороз дарунок від УНСоюз — станок для бюрка із золотим пером, годинничком і побільшувальним склом. Потім розповіла дещо про себе. Отож вона походить, можна сказати, із „союзової родини" і вже маленькою дівчинкою працювала для УНСоюзу, допомагаючи своїй мамі, довголітній секретарці його великого Відділу в Клівленді, тим, що писала її місячні картки. Після такого розважального вступу до свого слова, М. Лиско поінформувала зібраних про теперішню ситуацію в УНСоюзі і про його працю та проблеми. УНСоюз дуже гарна організація, але він тепер у великій кризі і нам усім треба докласти зусиль, щоб він міг з цієї кризи вийти. Подібну кризу тепер переживає багато великих підприємств, і коли їм удається поборювати їхні трудноші, то й ми можемо це зробити. Для того треба нам перш за все мати добрих молодих продавців різних родів забезпечення. Таких продавців УНСоюз має, але їх треба більше. Коли йде про Канаду, для якої УНСоюз має вже також спеціяльні пляни забезпечення, великі надії він покладає на Торонто з його численним українським населенням, а коли там буде мати успіх, посилить акцію придбання нових членів на заході Канади, де є великі можливості для її успіху. М. Лиско із задоволенням згадала про успіхи трьох секретарок відділів Округи — Олександри Дольницької, Віри Баніт і Т. Мороз, які цього року придбали вже УНСоюзові 29 членів. Вона розповіла також про цікаве явище — хоч число членів УНСоюзу маліє, загальна сума їхнього забезпечення зростає. Це доказує, що молоді люди хочуть забезпечуватися на великі суми. Тому треба їм давати те, що вони хочуть. Сумно, що багато старих секретарів відділів умирає, не передавши перед тим своїх обов'язків комусь з молодших. Щоб зарадити бракові секретарів, відбудуться на Союзівці від 8-го до 11-го червня секретарські курси виключно для тих, що хочуть працювати в цій ділянці. Доповідачка повідомила присутніх також про те, що УНсоюз видав тепер нові форми аплікацій для тих, що хочуть робити будь-які зміни у своєму забезпеченні, і що вона такі форми привезла із собою. Великі трудноші, вона сказала, УНСоюз має тепер з виданням „Свободи", внаслідок підвищення поштових оплат і подорожіння паперу.

Є питання, чи вдасться „Свободу" далі видавати як щоденник, чи, може, краще видавати її чотири рази або тільки раз на тиждень, але зі збільшеним числом сторінок. Справа дуже серйозна, бо люди привикли за „Свободу" мало платити, а коли підвищено від липня передплату, 459 осіб, які її до того часу одержували, відмовилися далі її передплачувати. Цікаво, що багато тих, що це роблять, бо, мовляв, „Свобода" для них задорога, дуже дорого платять за газети в чужій мові.

На закінчення секретар УНСоюзу поінформувала учасників зборів про те, що третій тиждень серпня на Союзівці буде, старанням УНСоюзу, „Канадським тижнем" для канадських українців. В тому часі Союзівка буде приймати від своїх канадських гостей їхню валюту нарівні з американською.

Закриваючи збори, довголітня голова Округи Т. Мороз запросила всіх на перекуску, яку вона приготовила з допомогою своїх двох молодих співробітників — Євгена Дячишина й Олеся Кіцака.

УТОЧНЕННЯ ІНФОРМАЦІЇ

У дописі про загальні збори 399-го Відділу УНС „Леви" в Чикаґо („Свобода" з 7-го квітня, ч.66) пропущено рядок, який позбавив подану інформацію вичерпности. Відновлюємо цей рядок. Перші два речення у п'ятому абзаці слід читати:„У звітовому році Р. Припхан приєднав 11 членів на суму 48,000 дол., а рекордовий секретар Б. Кукуруза — 5 членів на суму 17,000 дол. Разом приєднано до відділу 16 членів на суму 65,000 дол."— Ред.

Олексій Нирко — бандурист–віртуоз

Пальці тихо перебирали струни і лилася сумна, хвилююча мелодія. Вона брала за душу, серце і пробуджувала неописаний смуток і спомини, спомини...

Ось він, Олексій Нирко, обдарований до краю музикою, віртуоз бандури, який ціле своє життя присвятив кобзарству, відомий по цілому Криму і Кубані, іде по живописних берегах Дніпропетровської протоки, серед високих осокорів, розлогих верб і терну.

Олексій Нирко

Цей п'ятнадцятикілометровий шлях від Мар'янівки, де він народився 1-го січня 1926 року, до Нової Сесії, де проходило його дитинство, Олексій знав, як свої п'ять пальців. Знав він прекрасно й історію цих місць, останнього пристанку Запорізької Січі. Тут всюди зустрічалися сліди козацької старовини. Тут витали леґенди і оповіді про славних запорожців, їх подвиги, походи, і з молоком матері Олексій всякнув невгасиму любов до рідного краю. А ще він полюбив народні пісні, які супроводжували його з материнської колиски. Особливо він любив пісні про Байду, Дорошенка, Сагайдачного, Морозенка, про бандуру — історичного супутника козацького побуту.

Любов до музики прищепив йому батько. Його до сліз хвилювали звуки гри на бандурі.

Спочатку Олексій вчився у вечірній музичній школі м. Дубна на Волині, звідки перейшов до Львівського технікуму, а відтак перед ним відкрилися двері Львівської Державної Консерваторії ім. Лисенка. Його товариші з гуртожитку дуже швидко зорієнтувалися, що Олексій мав феноменальну здібність до бандури. Зранку вони просипалися до бандури, звечора засинали під звуки бандури.

Раптом все це вірвалося. Злий донос однокурсника кинув Олексія за ґрати. За проповідування національної ідеї дістав 10 років ув'язнення з засланням на північне Передуралля.

І там, в далекій неволі, йому передчувалися звуки бандури. На щастя, цілого реченця кари не відбув. У 1956 році настала „хрущовська відлига". Після п'яти років ув'язнення Олексія Нирка випустили на волю.

Його охопила неймовірна жага життя і діяльности. Він вернувся до Львова. Зайнявся відразу бандурою. Невдовзі переїхав до Никополя, де створив першу капелю бандуристів, яку згодом передав своїм студентам. Тоді відправився на кобзарську цілину і поселився в Ялті, Крим. Тут він став викладачем музики в Ялтинському педагогічному училищі. Тут він розгорнув величезну кобзарську діяльність. Створив найбільшу жіночу капелю ім. С. Руданського. Дуже швидко капеля ця дістала звання Заслуженої, а відтак, у 1970 році, на всеукраїнському республіканському фестивалі була нагороджена золотою медалею.

Після довговічних утисків української культури, недавно відбувся величавий кобзарський фестиваль, присвячений Миколі Лисенкові. Нирко тоді сказав: „Мета фестивалю — охопити найширші кола виконавців Криму". І хоч було безліч перешкод від самої влади Криму, а найбільше від російських шовіністів, які старалися випалити з душі і серця все, що є українське, але їм це не вдалося. До Ялти прибув дитячий ансамбль з Краснодару на Кубані. Саме кобзарське свято дослівно заворожило присутніх. Найбільше враження на присутніх зробила дитяча школа бандуристів.

Кримська капеля ім. С. Руданського розгортає свою діяльність в повній ширині. За той час Олексій Нирко залучив до бандури 600 юних аматорів. Багато його учениць успішно продовжують вчителеву справу. Ірина Сьомко керує ансамблем бандуристів „Південна" у Будинку культури під Симферополем. Маргарита Тентєва провадить успішно ансамбль бандуристів в місті Алушті. Людмила Мудра–Зуб керує ансамблем кобзарів у станиці Новомінській на Кубані. Олена Бесалеєва працює у дитячому садку в селі Боряках. Катерина Петрусева керує ансамблем бандуристів в Одеському педучилищі. Віктор Кириленко веде клясу бандури в селищі Таківському на Дніпропетровщині. Остап Кідрачук, моряк судна „Комета", грає і співає українські пісні, старовинні і сучасні думи у супроводі бандури для матросів і закордонних туристів. Загально всі бандуристи–провідники мають свої гуртки, де співають українські пісні.

З усіма Олексій Нирко листується та допомагає нотами і порадами.

Під час святкування в Ялті 25–ліття капелі перебували з Польщі українські туристи і мали нагоду любуватися прекрасними голосами капелянок.

В Ялті зорганізував у 1984 році музей кобзарства, збирає експонати. Він є постійний голова секції кобзарства. 1990 року на кобзарському з'їзді у Києві був одноголосно вибраний у склад Всеукраїнської Спілки кобзарів. О. Нирко є організатором різних культурних починань у відродженні України.

Він брав участь у Міжнародних фестивалях у Франції та Угорщині, Польщі та Юґославії. Капеля скрізь одержувала почесні грамоти.

Олексій Нирко зорганізував найбільшу в Україні дитячу капелю „Кримські проліски", а на Кубані — „Зоряниці".

Микола Чорний–Досінчук

